

DR. KOVÁCS JENŐ

1910–1990

Állatorvosdoktor, vegyészdoktor, az állatorvos-tudomány doktora, a gyógyszer- és méregtan kutató, oktató tanára, a gyógyszer-tani és méregtani tanszék újjászervezője, tanszékvezető egyetemi tanára 1940-től 1979-ig.

Kovács Jenő 1910. március 7-én született Lepsényben. Az elemi iskolát Lepsényben végezte, majd a Ciszterci Rend Szent István Gimnáziuma kiváló Apátdíjas tanulójaként érettségizett. 1932-ben kapott állatorvosi diplomát, majd öt éven át a kémiai tanszéken dolgozott Gróh Gyula professzor mellett mint tanársegéd. Ebben az időszakban szerezte meg második diplomáját, 1936-ban vegyészdoktorrá avatták. 1937-ben az Országos Állategészségügyi Intézet munkatársa lett. 1940-ben megbízták állatorvosképző intézményünk gyógyszer-tani és méregtani tanszékének újjászervezésével és vezetésével. A tanszéknek előtte öt éven át nem volt vezetője. Megbízatását egy állatorvosjelölttel és egy hivatalsegéddel kezdte. A kar anyagi támogatásával rövid idő alatt korszerű, jól felszerelt, kutatásra is alkalmas tanszéket fejlesztett ki. Új koncepcióval, az állatorvosképzés igényeinek megfelelően alakította ki a gyógyszer-tan oktatását és kutatási irányait. Ebben talentuma, szorgalma és célratörő kérdésfelvetése, precíz kísérleti módszertana mellett döntő volt az is, hogy ő volt az első állatorvos-farmakológus. Negyven éven át vezette a tanszéket.

Kutatásai a gyógyszer- és méregtan széles területét fogták át. Említést érdemelnek a szopós malacok és borjak E. coli okozta enterális betegségének gyógykezelésével és különböző kemoterápiás szerek kifejlesztésével kapcsolatos kísérletei. Hazai és külföldi szaklapokban mintegy 90 tudományos közleményt publikált. Vallotta, hogy meggyőzően tanítani csak az tud, aki a maga területén kutatómunkát végez. Elsőként hívta fel a figyelmet a gyógyszerek kölcsönhatására, a maradékanyagok köz- és állat-egészségügyi jelentőségére, a hozamnövelők problémáira. Fontosnak tartotta a magyar gyógyszeripar feladatait az állattenyésztésben, valamint a prevenció, illetve terápia feladatait az állatorvosi munkában.

Szívélye volt az oktatás. Kiváló tanár volt, tartalmas, gazdag, intellektuálisan rendkívül stimuláló, gyakran humoros, sziporkázó előadásai élményszerűek voltak. 1952-ben megírt tankönyve, az *Állatorvosi gyógyszertan* két, bővített és jelentősen átdolgozott kiadása kitűnő pedagógiai érzékkel, rendkívül logikusan felépített, választékosan, szép nyelvezettel megírt mű, egyúttal a tanulást, tájékozódást szolgáló kellemes olvasmány is. Munkássága elismeréseként 1952-ben az állatorvos-tudomány doktorává avatták.

Kovács Jenő professzor jelentős szakmai, közéleti tevékenységet végzett. 1963-tól 1966-ig az Állatorvostudományi Egyetem rektora volt. Tagja volt az Országos Állategészségügyi Tanácsnak, a *Magyar Állatorvosok Lapja* szerkesztőbizottságának, a *Pharmacopoea Hungarica* egyik albizottságának és haláláig tiszteletbeli elnöke a Magyar Agrártudományi Egyesület Állatorvosok Társasága gyógyszer-terápiái és toxikológiai szakosztályának.

Eredményes oktató-, nevelő- és kutatótevékenységéért két ízben tüntették ki a Munka Érdemrend arany fokozatával. Megkapta a Hutýra Ferenc-, a Marek József- és a Magyar Kossa-émlékérmét, valamint a brnói Állatorvosi Főiskola által adományozott Pešina-émlékérmét. A Lipcsei Egyetem Állatorvosi Fakultása tiszteletbeli doktorává avatta 1980-ban. Egyetemünk 1984-ben doctor honoris causa címmel tüntette ki.

Kiváló tanár, önmagával és környezetével szemben mindig igényes tudós, megbízható, udvarias, precíz ember. Tudásával, szigorával, igazságosságával tekintélyt szerzett tanítványai körében. Ugyanakkor rendkívüli megértés, segítőkészség és végtelen jóindulat jellemezte. Hosszú, mély barátság fűzte Kotlán Sándorhoz és Urbányi Lászlóhoz. Példamutatóan ápolta a tanártársak közötti családi kapcsolatokat, összejöveteleket.

1990. november 29-én búcsúztatták a Farkasréti temetőben.

2000. október 21-én avatták fel emléktábláját a gyógyszeres előcsarnokában. Szobrárt (Domonkos Béla alkotása) 2003. október 17-én leplezték le a tanszék előtt.

KOVÁCS JENŐ MELLSZOBRA
AZ EGYETEM PARKJÁBAN
(DOMONKOS BÉLA ALKOTÁSA)

Irodalom

- Kovács Jenő professzor 80 esztendő. *Magyar Állatorvosok Lapja*, 1990 45. 11. 659–660.
- Búcsú Kovács Jenő professzortól 1910–1990. *Magyar Állatorvosok Lapja*, 1991. 46. 4. 197–201.
- Semjén Gábor: In memoriam Prof. Dr. Kovács Jenő. *Magyar Állatorvosok Lapja*, 2001. 123. 3. 131–134.
- Lehel József–Semjén Gábor: *In memoriam Kovács Jenő professzor (1910–1990)*. Állatorvosi Farmakoterápiai és Toxikológiai Társaság – Szent István Egyetem Állatorvos-tudományi Kar Gyógyszertani és Méregtani Tanszék, Budapest, 2000. 32. p.